

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-04647/2014-ERU

V Praze dne 19. května 2014

Č. j. 04647-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. 04647/2014-ERU, s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající, [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající, [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 71 odst. 11 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, provedl v přesně nezjištěné době v měsíci říjnu 2011 v Chomutově, ul. Zborovská č. p. 1760/3, v přízemí na chodbě domu zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením tak, že na plynovém vedení instaloval nové měřicí místo (odbočku), které propojil pomocí cizího měřicího zařízení bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona.**

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, kterým je fyzická osoba podnikající, [REDAKCE], za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05514.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení, fyzické osobě podnikající, [REDAKCE], ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05514.

Odůvodnění:

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 53 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), byl dne 28. března 2014 postoupen Policií České republiky, Obvodním oddělením Chomutov, spisový materiál, č. j. [REDAKCE].

II. Popis skutkového stavu

Dne 26. března 2013 bylo na Policii ČR oznámeno, že v přesně nezjištěné době od 1. ledna 2011 do 12. ledna 2013 provedl neznámý pachatel v Chomutově, ul. Zborovská č. p. 1760/3, v přízemí na chodbě domu naproti schodům vedoucím do pater, neoprávněný zásah na potrubí u plynoměru č. 2402602-026-06-1.

K dané věci podal dne 26. března 2013 vysvětlení pan [REDAKCE], montér plynoměrů RWE Distribuční služby s. r. o., který uvedl, že dne 26. března 2013 byl vyslán ke kontrole plynoměrů v domě č. p. 1760/3 v ulici Zborovská v Chomutově. Na místě pan [REDAKCE] zjistil, že kromě plynoměrů v majetku společnosti RWE je na potrubí vyvedena odbočka k nové instalaci měřicího zařízení, kterou neprovedla společnost RWE. Toto připojení mělo pravděpodobně sloužit jako připojení pro podružný plynoměr, avšak odbočka byla vyvedena před měřicím zařízením, kudy prochází neměřený plyn, tj. před plynoměrem. Nainstalované měřicí zařízení není ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy – společnosti RWE. Pan [REDAKCE] na místě zjistil, že potrubí z této odbočky vedlo do místnosti bývalé cestovní agentury

Alena, kde se nachází plynové topidlo zn. Mora Dry. Na místě vyhotovil fotodokumentaci. K úniku plynu a obecnému ohrožení dle vyjádření pana [REDAKCE] nedošlo.

Dne 2. dubna 2013 podala vysvětlení paní [REDAKCE], majitelka cestovní agentury Alena, která uvedla, že na adrese Chomutov, Zborovská č. p. 1760 měla od pana [REDAKCE] pronajatou kancelář pro cestovní agenturu Alena, a to od 22. listopadu 2010 do 14. ledna 2013. V kanceláři původně nebylo žádné vytápění, proto si topila do listopadu 2011 přímotopem, kdy byl do kanceláře zaveden plyn a instalováno plynové topení. Od té doby platila měsíční zálohy na plyn ve výši 500 Kč na účet pana [REDAKCE].

Pan [REDAKCE], podal vysvětlení dne 4. dubna 2013. Uvedl, že je vlastníkem nemovitosti č. p. 1760 v Chomutově, ulice Zborovská. Někdy v létě 2011 ho požádala paní [REDAKCE], která měla v domě pronajatou místnost pro cestovní agenturu Alena, o instalaci topení. Pan [REDAKCE] se obrátil na pana [REDAKCE], který má společnost zabývající se montáží a opravami topných systémů a servisem plynových kotlů a spotřebičů, aby provedl připojení podružného plynoměru a instalaci plynového topení. K dohodě došlo někdy v říjnu 2011 a během měsíce byly práce provedeny. O placení záloh na plyn se pan [REDAKCE] dohodl s paní [REDAKCE] tak, že bude měsíčně platit 500 Kč. Odečty plynu pan [REDAKCE] nemohl provést, protože došlo ve dvou případech k odcizení plynoměru. O tom, že by měl o připojení se do soustavy a vytvoření odběrného místa informovat společnost RWE, nevěděl.

Dne 9. dubna 2013 podal vysvětlení pan [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), kdy uvedl, že panem [REDAKCE] požádán o instalaci podružného plynoměru a zavedení plynového topidla do kanceláře cestovní agentury Alena. Účastník řízení nevěděl přesně, kdy práce provedl, bylo to někdy v říjnu 2011 a od 1. listopadu 2011 se mohlo topení v kanceláři cestovní agentury Alena používat. Protože účastník řízení pro pana [REDAKCE] již prováděl práce, při nichž pouze rozváděl podružné plynoměry a potrubí, věděl, že hlavní plynoměr je umístěn ve sklepě. Domníval se proto, že jde o stejnou práci, nezkontroloval, zda je ve sklepě hlavní plynoměr, a zapojil, jak se domníval, podružný plynoměr do oběhu s plynoměrem pro bývalou lékárnu. Kdyby byl hlavní plynoměr ve sklepě, pak by tento nově nainstalovaný fungoval jako podružný. Účastník řízení dále uvedl, že je oprávněn k instalaci plynového potrubí a plynoměrů, ale není oprávněn provádět revize. Nevzpomíná si, zda panu [REDAKCE] sdělil, že si musí nechat provést revizi. O tom, že by měl o provedené práci informovat společnost RWE, nevěděl, protože plynoměr bral jako podružný a myslel si, že u takového plynoměru postačí revizní zpráva. Účastník řízení dále uvedl, že nikoho nechtěl ani zvýhodnit ani poškodit a že k této situaci došlo pouze nedopatřením.

Účastník řízení je fyzickou osobou podnikající s předmětem podnikání vodoinstalatérství, topenářství. K činnosti montáže a opravy vyhrazených plynových zařízení mu bylo Technickou inspekcí České republiky vydáno osvědčení ev. č. [REDAKCE] s platností od 22. dubna 2008 do 22. dubna 2013.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, nebo v rozporu s ust. § 71 odst. 11 energetického zákona provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona v návaznosti na porušení ust. § 71 odst. 1 energetického zákona. Ze zmíněného ustanovení vyplývá, že na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy. Toto ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého zásahu na plynárenském zařízení, a to tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a plynulosti jeho provozu.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 71 odst. 11 energetického zákona zásah na odběrném plynárenském zařízení bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který provedl zásah na odběrném plynárenském zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který v přesně nezjištěné době v měsíci říjnu 2011 v Chomutově, ul. Zborovská č. p. 1760/3 provedl zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením tak, že na plynovém vedení instaloval nové měřicí místo (odbočku), které propojil pomocí cizího měřicího zařízení. Tímto jednáním došlo k neoprávněnému odběru plynu. Popsaným jednáním tak účastník řízení porušil zákaz uvedený v ust. § 71 odst. 11 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením, a to od provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastníka řízení v dané věci, správní orgán zjistil a prokázal, že účastník řízení si před provedením zásahu nevyžádal souhlas provozovatele přenosové soustavy, ani provozovatele distribuční soustavy.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokazané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním porušil kategorický zákaz zásahu do plynárenského zařízení bez předchozího písemného souhlasu. V jednání účastníka lze tudíž shledat jistou společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím povinnosti vyžádat si předchozí písemný souhlas provozovatele distribuční soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona a správní orgán přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. h) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správního deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení provedl zásah na plynovém zařízení bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy. Účastník řízení si rovněž neověřil, zda nový plynoměr instaluje jako podružný. Účastník řízení je podnikající fyzickou osobou v oboru montáže a opravy vyhrazených plynových zařízení, proto lze od něho očekávat znalost postupů při instalaci měřicích zařízení a plynových topidel. Dříve popsaný postup účastníka řízení lze vyhodnotit tak, že způsob spáchání správního deliktu, a rovněž okolnosti, za kterých byl spáchán, je třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán přihlédl též ke skutečnosti, že správní delikt nebyl spáchán úmyslně, neboť účastník řízení se domníval, že instaluje podružný plynoměr, jednání účastníka řízení, kdy si neověřil existenci hlavního plynoměru, správní orgán tak hodnotí jako nedbalostní. Tuto skutečnost správní orgán hodnotí jako skutečnost, která závažnost správního deliktu snižuje.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následku spáchaného správního deliktu, kterým je neoprávněný odběr plynu cestovní agenturou Alena. Protože se při výpočtu škody nelze řídit stavem plynoměru, byla škoda vyčíslena dle vyhlášky č. 108/2011 Sb., přílohy 2, která uvádí dobu užívání spotřebičů konečného zákazníka, tj. počet hodin možného denního odběru plynu, na 24 488,62 Kč. Účastník řízení však sám z neoprávněného odběru neměl žádný prospěch, což správní orgán zhodnotil jako okolnost polehčující.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 5 000 Kč, tj. při samé dolní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby ani fyzické osoby podnikající uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Pokuta ve výši 5 000 Kč tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla výše sankce stanovena na částku 5 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s tímž ustanovením.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

